

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

(назва освітньої програми)

на тему:
**«ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ
ПІДПРИЄМСТВА У ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»**
(назва теми)

Виконавець:

студент 4 курсу факультету ФЕУП
Іванченко Євгеній Ігорович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н. доцент _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Кошельок Галина Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Управління ліквідними активами є важливим для будь-якого бізнесу. Сучасна практика вимагає балансу між традиційним і нетрадиційним прийняттям рішень на основі глибокого синтезу сучасного досвіду управління фінансами та результатів фінансової теорії. Оборотні засоби підприємства є складною економічною категорією, і багато теоретичних і практичних питань переплітаються між собою. Серед них одним із найважливіших є питання ефективного управління організацією оборотними активами підприємства. Управління оборотними активами підприємства спрямоване на формування необхідних і достатніх обсягів з найменшими витратами та підвищення ефективності їх використання.

Це питання особливо актуальне для підприємств, де більшість капіталу зосереджена в ліквідних активах. Розробка ефективної стратегії фінансового оздоровлення бізнесу обов'язково включає розробку принципів і методів управління оборотними активами як найбільш ліквідною і ліквідною частиною майна.

Теоретичні особливості економічного обґрунтування напрямів ефективного використання оборотних активів, включаючи визначення поняття оборотних активів, їх раціональне формування та ефективне використання на підприємстві, висвітлені в роботах таких вчених економістів, як: Білик М. Д., Бондаренко О. С., Власова Н. О., Голубко А. І., Дейнека О. В., Дядюк М. А., Мордань Є. Ю., Сумченко А. О., Соляник Л. Г., Стоянова-Коваль С. С., Тимощенко Ю. М., Чобіток В. І., Чухно І. С., Шарова С. В., Швець Ю. О., Ящук Д. Л. та ін.

Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів економічного обґрунтування напрямів ефективного використання оборотних активів.

Дана мета потребує вирішення таких наукових та практичних **завдань**:

- вивчити сутність оборотного капіталу підприємства і його складові;
- розглянути джерела формування оборотного капіталу;
- дослідити показники ефективності використання оборотного капіталу;
- навести характеристику та основні показники діяльності підприємства;
- проаналізувати склад, динаміку та структуру оборотних активів;
- проаналізувати ефективність використання оборотного капіталу підприємства;
- запропонувати шляхи підвищення ефективності використання оборотного капіталу.

Об'єктом дослідження є процес економічного обґрунтування напрямів ефективного використання оборотних активів підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади та практичні аспекти економічного обґрунтування напрямів ефективного використання оборотних активів ПАТ «Одескабель».

Теоретичною та методологічною основою дослідження є базова основа сучасної економічної теорії, наукові концепції та теоретичні розробки українських і зарубіжних учених з питань економічного обґрунтування напрямів ефективного використання оборотних активів підприємства.

У процесі дослідження використовувалися такі загальнонаукові **методи:** спостереження, порівняння, узагальнення, абстрагування, формалізація, аналіз і синтез ранжирування, а також аксіоматичний, гіпотетичний, історичний і системні методи; статистичного дослідження, формалізації, фінансово-економічного, системного та порівняльного аналізу – для дослідження особливостей і тенденцій аналізу оборотних активів підприємства та джерел їх фінансування; графічний – для наочного відображення динаміки змін досліджуваних показників; системного підходу – для систематизації проведених розрахунків і обґрунтування пропонуваніх заходів.

Інформаційною базою дослідження законодавчі та нормативно-правові акти України, статистична інформація, бухгалтерська і фінансова звітність підприємства за останні 3 роки, матеріали досліджень українських і зарубіжних вчених, опубліковані у періодичних виданнях та розміщені у мережі Інтернет.

Практична значимість проведеного дослідження полягає у визначенні планового обсягу активів досліджуваного підприємства відповідно до потреб його розвитку.

Апробація результатів роботи. Основні положення і результати досліджень доповідалися автором і обговорювалися на III підсумковій науково-практичній студентській конференції ОНЕУ "Сучасні виклики економіки"

Структура і обсяг роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (43 найменувань). Загальний обсяг бакалаврської роботи становить 74 сторінки комп'ютерного тексту, містить 13 таблиць та 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи формування та використання оборотного капіталу підприємства**» вивчено сутність оборотного капіталу підприємства і його складові; розглянуто джерела формування оборотного капіталу; досліджено показники ефективності використання оборотного капіталу.

У другому розділі «**Аналіз формування та використання оборотного капіталу на підприємстві ПАТ «Одескабель»**» наведено характеристику та основні показники діяльності підприємства; проаналізовано склад, динаміку та структуру оборотних активів; проаналізовано ефективність використання оборотного капіталу підприємства.

У третьому розділі «**Шляхи підвищення ефективності використання оборотного капіталу**» запропоновано шляхи підвищення ефективності використання оборотного капіталу.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було розглянуто тему «Формування та використання оборотного капіталу підприємства» та зроблено наступні висновки:

1. Оборотний капітал підприємства відіграє особливу роль у житті підприємства, на його основі проводиться безперебійний, циклічний операційний процес, а його обсяги впливають на процес відтворення капіталу підприємства, що є базою для комерційної діяльності суб'єкта господарювання.

Управління оборотним капіталом підприємства повинно базуватися на визначених принципах, що дасть змогу підприємству мати нормативні значення ліквідності та платоспроможності.

2. Формування оборотних коштів за рахунок позикового капіталу є дорожчим, але менш ризиковим, тоді як фінансування за рахунок залучених коштів має більший ризик, проте є значно дешевшим. Відповідно, залежно від вибраного джерела фінансування різною буде дохідність. Використання залучених коштів сприятиме зростанню дохідності, а позикових – зменшенню.

3. Важливим шляхом поліпшення використання оборотного капіталу є прискорення його оборотності. Воно може бути досягнуто на основі раціонального поєднання галузей з різною тривалістю виробничого циклу; забезпечення раціональної структури оборотного капіталу для одержання найбільшого приросту виробництва продукції.

4. ПАТ «Одескабель» є одним з найбільших в Україні виробників кабелю. Від інших виробників кабельної продукції він відрізняється насамперед тим, що має дуже великий виробничий досвід – підприємство було організовано ще в 1949 році у вигляді Державних союзних кабельних майстерень з виробництва шнурів і проводів.

Аналізуючи пасиви ПАТ «Одескабель», варто відзначити що упродовж 2018-2022 рр. спостерігаємо зростання фінансових ресурсів підприємства на 194278 тис. грн. або на 16,7%. Так, упродовж 2018-2022 рр. зростання фінансових ресурсів ПАТ «Одескабель» відбулося у зв'язку зі збільшенням власного капіталу підприємства на 18775 тис грн або на 4,4% та поточних зобов'язань на 369039 тис. грн або на 73,9%.

5. Джерела формування оборотного капіталу є дещо стабільними, а джерела власного формування є дещо високими і не забезпечують достатнього рівня фінансової незалежності. Механізми формування та використання оборотного капіталу позитивно впливають на виробничий процес, виконання поточного виробничого плану та фінансового плану.

6. Так, оборотність оборотних активів протягом 2018-2022 років зменшилась з 4,167 обороту до 3,395 оборотів. Оборотність товарно-матеріальних запасів знизилась в 2022 році відносно 2018 року на 9,29 оборотів. Оборотність дебіторської заборгованості протягом аналізованого

періоду збільшується з 8,363 оборотів в 2018 році до 8,707 оборотів в 2022 році. Оборотність грошових коштів ПАТ «Одескабель» в 2018 році становить – 40,048 обороти, а в 2022 році – 27,193 обороти, що відбулось в результаті значного зниження вартості грошових коштів протягом аналізованого періоду. Відзначимо, що зниження оборотності оборотних активів ПАТ «Одескабель» та всіх його елементів відбулось в результаті значного зменшення їх вартості, що свідчить про неефективну політику управління оборотним капіталом товариства.

7. Для покращення фінансового становища ПАТ «Одескабель» у першу чергу слід звернути увагу на виробничі та бізнес-процеси. Залежно від свого ставлення до фінансового ризику власники або менеджери бізнесу обирають зважений варіант фінансування активів. У сучасний час кредитування є дуже складним, тому необхідно вибрати модель фінансування активів, яка представляє собою співвідношення власного капіталу та позикового (короткострокового) капіталу, тобто оптимізувати його структуру з цих позицій.

Одним із основних завдань оптимізації дебіторської заборгованості ПАТ «Одескабель» було забезпечення дотримання строків погашення кредиторської заборгованості та платіжних квитанцій боржника. Рішення цієї проблеми має базуватися на обраній платіжній політиці.

Для ПАТ «Одескабель» пропонується здійснити комплекс заходів щодо підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю, які включають, насамперед, впровадження факторингу на суму дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги понад терміном до 12 місяців, що дозволить збільшити суму на рахунку компанії. По-друге, необхідно впровадити систему знижок для покупців, які своєчасно оплачують доставлену продукцію.